

Jan Stanisław Jabłonowski

[autor instrukcji wychowawczej](#)

[wojewoda ruski](#), [uczeń](#)

Ur. 0.0.1669,

Zm. 28.4.1731, Lwów

Dane rodziców

Stanisław Jan Jabłonowski

Marianna Kazanowska

Wychowanie i wykształcenie

Jako ukoronowanie nauk krajowych wyruszył w młodzieńczą [podróż edukacyjną](#). Wraz z bratem Aleksandrem Janem uczył się w [Paryżu](#) oraz zwiedzał wiele krajów Europy ([Niemcy](#), [Francja](#), [Italia](#), [Hiszpania](#), [Holandia](#), [Anglia](#)), w latach 1682-1688. Jego [guwernerami](#) byli wówczas: [Jan Michał Kossowicz](#) oraz [Szymon Ignacy Gutowski](#).

Etapy kariery dot. edukacji

Korzystając z własnych bogatych doświadczeń pobytu i edukacji w obcych krajach, sporządził [instrukcję wychowawczą](#) dla chorążycy koronnego i starosty buskiego w jednej osobie, Józefa Aleksandra Jabłonowskiego, który był jednocześnie jego bratankiem (był synem Aleksandra Jana Jabłonowskiego, z którym autor instrukcji wspólnie podróżował po Europie przed 40 laty). Józef Aleksander wyjeżdżał w [podróż zagraniczną](#) w początkach 1729 roku, a [instrukcja](#) została sporządzona nieco wcześniej (1728). W rękopisie zawarto bardzo precyzyjny zarys itinerarium z podaniem kolejności miast, przez które miała prowadzić droga. Tekst instrukcji skupia się głównie na napomnieniach natury wychowawczej. Autor udziela licznych wskazówek dotyczących obracania się we właściwym, zacnym towarzystwie, oraz nawiązywania cennych znajomości. Służyć temu miały również wizyty na dworze królewskim w Wersalu oraz objazd podparyskich rezydencji arystokracji francuskiej. Autor [instrukcji](#) precyzował również cele edukacyjne nauki w [Paryżu](#) i w ogóle podczas całej podróży zalecając szukanie kontaktów z uczonymi (nie tylko humanistami, lecz także fizykami oraz inżynierami) oraz zwiedzanie obiektów sztuki inżynieryjnej (jak kanały) oraz gabinetów osobliwości. Spośród przedmiotów nauczania położono szczególny nacisk na praktyczną znajomość [języka francuskiego](#) oraz szeroki wachlarz nauk humanistycznych i ścisłych: studium [historii](#), [geografii](#), [kosmografii](#), [matematyki](#) i ćwiczenia rycerskie (fechtunek, jazda konna), a także taniec i rysunek, nie wyłączając nawet muzyki (gra na wybranym instrumencie muzycznym).

Fakty z życia osobistego

Żył w [XVII-XVIII wieku](#).

Bibliografia

Podmiotowa

1. Biblioteka Książąt Czartoryskich, Kraków, rkps 1162, Jan Stanisław Jabłonowski, *Instrukcja podróżna*.
2. Lwiwska Nacjonalna Naukowa Biblioteka Ukrainy imeni Wasyla Stefanyka, Lwów, F. 103, 836, Jan Stanisław

Jabłonowski, *Instrukcja podróżna*.

3. Jan Stanisław Jabłonowski, *Informacja JM Panu Aleksandrowi Jabłonowskiemu, buskiemu staroście, kochanemu synowcowi memu do cudzych krajów A[nn]o 1728*, oprac. A. Markiewicz, [w:] *Przestrogi i nauki dla dzieci. Instrukcje rodzicielskie (XVIII w.), wstępem i objaśnieniami opatrzyły M. E. Kowalczyk i D. Żołędź-Strzelczyk*, Wrocław, 2017.

Przedmiotowa

1. A. Markiewicz, *Instrukcja wojewody ruskiego Jana Stanisława Jabłonowskiego dla wyruszającego w podróż zagraniczną bratanka Józefa Aleksandra Jabłonowskiego z 1728 roku*, *Studia Historyczne*, z. 1(197), 2007.

